

Meesterwerk Nederlands landschap

Het project *Meesterwerk Nederlands landschap* is ontstaan uit een samenwerking tussen de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Nationale Parkenbureau en Staatsbosbeheer. Het Ministerie van OCenW, afdeling Erfgoed en Kunsten, heeft het project financieel mogelijk gemaakt.

Middels dit project sluiten wij aan bij het landelijke themajaar 2021 'Ode aan het Nederlands Landschap' van het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen.

Meesterwerk Nederlands landschap bestaat uit een aantal onderdelen die in 2021 gerealiseerd worden. Er komt een boek met schilderijen van het Nederlands landschap, Staatsbosbeheer organiseert landschapscafés in de Bezoekerscentra van de Nationale Parken en de RCE maakt audioroutes voor een zestal Nederlandse Nationale Parken, Deze fietsroutes hebben als doel de bezoeker kennis te laten maken met de geschiedenis van het landschap en hoe de landschappen in de loop van de tijd zijn veranderd.

Meesterwerk Nederlands landschap: Audioroutes.

1. Concept: Picturing Landscape, Maartje van den Heuvel in opdracht van Nationale Parkenbureau, RCE, en Staatsbosbeheer.
2. Uiteindelijke selectie van de getoonde kunstwerken: Simone Vermaat en Arne Haytsma, RCE.
3. Wij hebben uitgebreid en zorgvuldig onderzoek gedaan naar de auteursrechthebbenden van de gebruikte kunstwerken. Helaas hebben we niet van alle kunstwerken de auteursrechthebbende kunnen achterhalen of traceren. Indien u informatie heeft over een kunstwerk waarvan de auteursrechthebbende voor ons onbekend is of niet te traceren, verzoeken wij u contact met ons op te nemen.
4. Samenstelling en eindverantwoordelijke voor de audioroutes, krant en boek: RCE, Arne Haytsma.
5. Voor het ontwikkelen van de routes hebben we gebruik gemaakt van het fietsknooppuntennetwerk in Nederland.
6. Voor de informatie in de routes is veelvuldig gebruik gemaakt van Panorama Landschap (RCE), Wikipedia, TopoTijdreis (Kadaster) en zijn diverse sites over lokale en regionale geschiedenis geraadpleegd.
7. We hebben dankbaar gebruik gemaakt van de gebiedskennis van de beheerders van de Buitencentra in de Nationale Parken en van de RCE/SBB Werkgroep Meesterwerk Nederlands landschap.
8. Studio Maan & Bijster, Oskar Maan en Jan Bijster uit Rotterdam, hebben alle informatie verwerkt tot de app. Meesterwerk Nederlands landschap.
9. Blikveld Uitgevers, Zandvoort, tekenen voor de uitgave van het boek Meesterwerk Nederlands landschap.

Nationaal Park Nieuw Land: audioroute Oostvaardersplassen & Lelystad

Gebruikte bronnen en verder lezen:

- Panorama Landschap, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort;
- Nieuw Land in beweging, 50 jaar Oostvaardersplassen, Staatsbosbeheer;
- Dynamische Polders, een handreiking voor klimaatbestendige Ruimtelijke Ordening, Waterschap Zuiderzeeland, 2008;
- Nieuwe Natuur op oude zeebodem, Staatsbosbeheer;
- Wikipedia en TopoTijdreis.

Bronnen beeldmateriaal:

Afbeelding 1.

Houtsnede van Sebastian Münster, omstreeks 1544 gesneden naar een kaart van de bekende landmeter en cartograaf Jacob van Deventer.

Afbeelding 2.

Ludolf Bakhuizen, Schepen op de rede van Hoorn in zwaar weer, 1700, olieverf op doek, 85 x 100 cm, collectie Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Afbeelding 3.

Willem Schellinks, De doorbraak van de Sint Anthonisdijk bij Amsterdam, 1651, Amsterdam Museum, collectie Stichting Genootschap Amsterdam.

Afbeelding 4.

Hendrick Dubbels, Haven met zeilschepen en veerpont, 1650-1675, Olieverf op doek, 107 x 171,5 cm, collectie Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

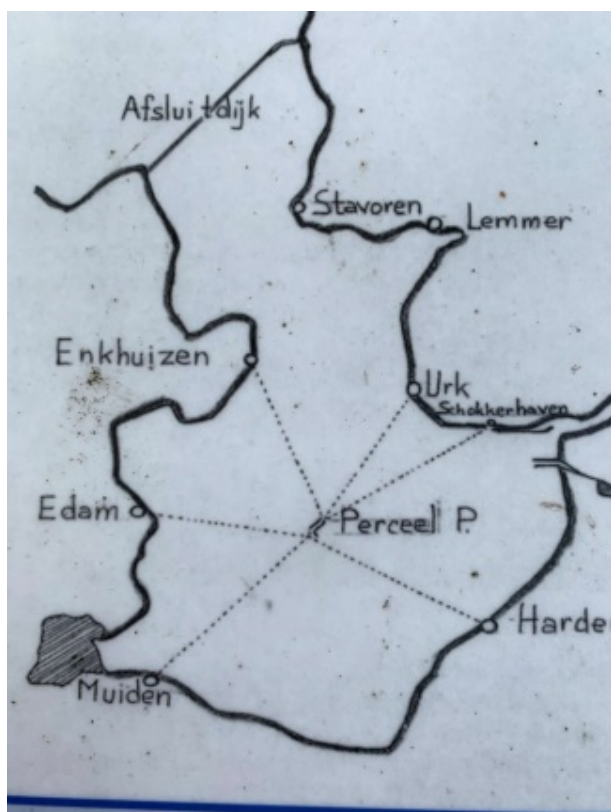
Afbeelding 5.

Cornelis de Bruin, Zuiderzeecollectie.

Afbeelding 6.

Hermanus Koekkoek, Schokland, 1859-ca.1865, Olieverf op doek, 37,7 x 58,8 cm, Collectie Zuiderzeemuseum, Enkhuizen.

Afbeelding 7.

Perceel P, tekening Kadaster.

Afbeelding 8.

Snelliuspunt op het Werkeiland, foto: Arne Haytsma.

Afbeelding 9.

'De machtige grijper, overwinnaar in den strijd tegen de zee' van Johan Hendrik van Mastenbroek, 1932, Olieverf op doek, 123 x170 cm, collectie Zuiderzeemuseum, Enkhuizen.

Afbeelding 10.

Herman Heuff, *het strijken van een zinkstuk voor de Zuiderzeewerken*, 1900-1932, olieverf op doek, 37 x 78 cm, collectie Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Afbeelding 11.

Cornelis Lely, foto: W. Verkerk, collectie Zuiderzeemuseum, Enkhuizen.

Afbeelding 12.

De Batavia, foto: Arne Haytsma

Afbeelding 13.

Bouw van een waterschip, foto: Bataviawerf.

Afbeelding 14

Kunstwerk van Simcha Roodenburg, foto: Arne Haytsma.

Afbeelding 15.

Anthony Gormley, *Exposure*, foto: Arne Haytsma.

Afbeelding 16.

Wout Berger, *When I Open my Eyes*, een ode aan het immense en gelukkig blijvende Markermeer, dat als een spiegel de hemel en atmosfeer weerkaatst.

Afbeelding 17.

Tekening van een ingekuild wrak van een waterschip: Batavialand / Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Afbeelding 18.

Twee schepen: een ijzeren varken en een waterschip, Reinier Nooms, 1652 – 1654, ets en droge naald, h 130mm × b 243mm, collectie Rijksmuseum.

Afbeelding 19.

Pieter Aartszn Blaauw, *Het slepen van het oorlogsschip 'Vreden' in scheepskamelen door Marker waterschepen op de Zuiderzee, over de ondiepte Pampus heen, 1795* Pentekening op papier, 31 x 35,4 cm, collectie Scheepvaartmuseum Amsterdam.

Afbeelding 20.

Jacob van Ruisdael, *Boslandschap met een meer, ca. 1657*, Olieverf op paneel, 14 x 17 cm, collectie Gemäldegalerie, Berlijn.

Afbeelding 21.

Knardijk en Lage Vaart, foto: Arne Haytsma.

Afbeelding 22.

Melchior Hondecoeter, *ganzen en eenden*, geschilderd rond 1680, collectie Mauritshuis.

Afbeelding 23.

Ruben Smit, *Oostvaardersplassen*, 2015, © Ruben Smit

Afbeelding 24.

Ger Dekkers, *Covered*, Noordoostpolder 2, 1977, Diapositief, collectie Nederlands Fotomuseum Rotterdam © Pictoright.

Afbeelding 25.

DITCH, SNOW AND HORIZON, FLEVOLAND Ger Dekkers / Nederlands Fotomuseum, 1979, c/o Pictoright Amsterdam / Stedelijk Museum Amsterdam, collectie Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Afbeelding 26.

Ger Dekkers, *Sky and Tulip Fields*, 1983, Fotocollage, Nederlands Fotomuseum , collectie Stedelijk Museum Amsterdam.

Afbeelding 27.

Witho Worms, uit de serie *Polderland* (Flevoland), 2015, platina-drukken, collectie Universiteitsbibliotheek Leiden.

Afbeelding 28.

Gerco de Ruijter, *Untitled 2017*, ingepakt tulpenveld, inkt jet print op dibond, 110 x 110 cm, collectie de kunstenaar.